

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 34Csp/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122210750
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Uhrinovský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122210750.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Petrom Uhrinovským, PhD. v právnej veci žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzska republika, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, zast. Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., o zaplatenie 655,53 EUR s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 260,90 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 260,90 EUR od 14.1.2023 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 8.12.2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 655,53 EUR spolu s príslušenstvom a nahradenia trov konania.

Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že dňa 29.3.2018 uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty (ďalej aj ako „Zmluva“), predmetom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000 EUR. Žalovaný reálne vyčerpal sumu v celkovej výške 366,26 EUR (ďalej aj ako „Úver“), a to 300 EUR financovaním na účet žalovaného a 66,26 EUR vo forme poplatkov, ktoré žalobca účtoval žalovanému v súlade so Zmluvou ako súčasť úverovej istiny. Do dňa podania žaloby uhradil žalovaný len časť svojho dlhu vo výške 130 EUR. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 16.6.2020 mimoriadnu splatnosť Úveru. Žalovaný má teda voči žalobcovi k dňu podania žaloby neuhradené záväzky po splatnosti v celkovej výške 350,61 EUR (305,79 EUR z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 42,62 EUR z titulu dlžných úrokov z Úveru; 2,20 EUR z titulu dlžného poistného z Úveru). Okrem tejto sumy žalovaný požadoval aj zaplatenie úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,48 % ročne zo sumy 305,79 EUR od 17.06.2020 až do zaplatenia a úroky z omeškania.

Taktiež dňa 6.5.2018 uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty (ďalej aj ako „Zmluva II“), predmetom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000 EUR. Žalovaný reálne vyčerpal sumu v celkovej výške 306,70 EUR (ďalej aj ako „Úver II“), a to 271,30 EUR platbami na vybraných obchodných miestach, financovaním na žalovaného a platbami poistenia a 35,40 EUR vo forme poplatkov, ktoré žalobca účtoval žalovanému v súlade so Zmluvou ako súčasť úverovej istiny). Do dňa podania žaloby uhradil žalovaný len časť svojho dlhu vo výške 145 EUR. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 16.6.2020 mimoriadnu splatnosť Úveru II. Žalovaný má teda voči žalobcovi k dňu podania žaloby neuhradené záväzky po splatnosti v celkovej výške 304,92 EUR (258,90 EUR z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 42,32 EUR z titulu dlžných úrokov z Úveru II; 1,20 EUR z titulu dlžného poistného z Úveru II; 2,50 EUR z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem tejto sumy žalovaný požadoval aj zaplatenie úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 24,00 % ročne zo sumy 258,90 Eur od 17.6.2020 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške.

Žalovanému bola žaloba doručená dňa 13.1.2023, avšak do dnešného dňa sa k nej žiadnym spôsobom nevyjadril.

Súd po podaní žaloby vyzval žalobcu aby súdu uviedol a preukázal (-) spôsob preverenia príjmu žalovaného pred uzavretím predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, (-) splnenie zákonnej podmienky pre zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (upozornenie na využitie práva na zosplatnenie). Žalobca v písomnom podaní doručenom súdu dňa 4.1.2023 už neuviedol žiadne ďalšie skutočnosti, pričom spolu s podaním predložil výzvy na úhradu dlhu spolu s doručenkou.

V zmysle § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „CSP“) a s poukazom na to, že v tomto prípade ide o tzv. drobný spotrebiteľský spor, ktorého hodnota neprevyšuje 1.000 EUR, pričom zároveň ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a skutkové tvrdenia strán nie sú sporné (platí fikcia o nesporných skutkových tvrdeniach s poukazom na § 151 ods. 1 CSP), tak súd nenariaďoval pojednávanie na prejednanie tejto veci a určil termín verejného vyhlásenia tohto rozsudku.

Z písomných vyjadrení žalobcu a z vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, súd zistil nižšie uvedený skutkový stav.

Dňa 29.3.2018 uzatvoril žaloba ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu, v ktorej bola dohodnutá výška úverového rámca 5.000 EUR, aktuálna výška úverového rámca 700 EUR, výška mesačnej splátky bola definovaná ako min. 5 % z dlžnej čiastky, výška úrokovej sadzby bola stanovená na 27,48 % ročne a RPMN mala hodnotu 39,26 %. Z výpisu z úverového účtu žalovaného vyplýva, že žalovaný čerpal Úver vo výške 366,26 EUR, pričom z tejto sumy uhradil celkovo sumu 130 EUR. Listom zo dňa 17.6.2022 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť Úveru k dňu 16.6.2020 a vyčíslil žalovanému dlh v celkovej výške 360,61 EUR, pričom ho doručil žalovanému dňa 24.6.2020.

Dňa 6.5.2018 uzatvoril žaloba ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu II, v ktorej bola dohodnutá výška úverového rámca 5.000 EUR, aktuálna výška úverového rámca 250 EUR, výška mesačnej splátky bola definovaná ako min. 3 % z aktuálnej výšky úverového rámca, výška úrokovej sadzby bola stanovená na 24 % ročne a RPMN mala hodnotu 26,83 %. Z výpisu z úverového účtu žalovaného vyplýva, že žalovaný čerpal Úver II vo výške 306,70 EUR, pričom z tejto sumy uhradil celkovo sumu 145 EUR. Listom zo dňa 17.6.2022 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť Úveru II k dňu 16.6.2020 a vyčíslil žalovanému dlh v celkovej výške 314,92 EUR, pričom ho doručil žalovanému dňa 24.6.2020.

Žalobca posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver a Úver II (ďalej spoločne aj ako „Úvery“), ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalovaný mu uviedol základné informácie týkajúce sa jeho čistého mesačného príjmu a jeho mesačných výdavkov (spôsob bývania, počet vyživovaných detí, nájomné a pod.), ktoré už ďalej žiadnym spôsobom neoveroval.

Na vyššie zistený a opísaný skutkový stav súd aplikoval tieto právne normy a zmluvné dojednania strán sporu (zistil nižšie uvedený právny stav): (-) § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), (-) § 39 Občianskeho zákonníka, (-) § 41 Občianskeho zákonníka, (-) § 52 Občianskeho zákonníka, (-) § 53 Občianskeho zákonníka, (-) § 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), (-) § 7 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, (-) § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „Nariadenia vlády č. 87/1995“).

V zmysle zisteného skutkového a právneho stavu súd rozhodol nižšie uvedeným spôsobom a na základe nižšie uvedených úvah.

Súd vyhodnotil vzťah žalobcu a žalovaného založený titulom Zmluvy a Zmluvy II (ďalej spoločne aj ako „Zmluvy“) ako vzťah spotrebiteľský, a teda naň aplikoval všetky ustanovenia platných právnych predpisov vzťahujúce sa na úpravu takýchto vzťahov.

Súd považoval Zmluvy za platné uzatvorené, avšak dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda žiadnym spôsobom nepreukázal, že by ako veriteľ pri uzatvorení Zmlúv postupoval s odbornou starostlivosťou. Žalobca vo vzťahu k takejto povinnosti sa len spoľahol na žalovaného, ktorý mu uviedol základné informácie týkajúce sa jeho čistého mesačného príjmu a jeho mesačných výdavkov (spôsob bývania, počet vyživovaných detí, nájomné a pod.). Žalobca pritom žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal spôsob, akým žalobca dokladoval svoj príjem a výdavky, príp. ako si takto tvrdené skutočnosti žalovaným overil. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobca sa obmedzil len na jednostranné vyhlásenie žalovaného a ďalej už jeho príjem a výdavky žiadnym spôsobom neoveroval a ani nezisťoval. V zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch bol pritom žalobca povinný pred uzatvorením Zmlúv posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úvery, pričom bol povinný zobrať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytli Úvery, ich Výšku, príjem žalovaného a aj účel Úverov.

Vo všeobecnosti možno uviesť, že zmyslom a účelom dotknutého ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ jeho existujúcu situáciu, najmä jeho príjmy a výdavky, tak aj skutočností, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať, napríklad predpokladaný príjem a podobne. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa pritom vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napríklad možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a podobne. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme najmä ním

aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplne, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov domáci rozpočet, a to tak stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Preskúmať jeho konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, vyživovaciú podobnosť a podobne. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Vo vzťahu k povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver súd poukazuje aj na všeobecne akceptovanú judikatúru, a to napr. Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 19CoCsp/14/2022 zo dňa 30. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 22CoCsp/19/2022 zo dňa 28. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/171/2016 zo dňa 27. októbra 2016, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/72/2017 zo dňa 26. októbra 2017, pričom v zmysle uvedenej judikatúry vyplývajú tieto závery: Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. (...) Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke. (...) Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti.

Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Žalobca sa obmedzil len na tvrdenie žalovaného, ktoré však žalovaný ani žiadnym spôsobom žalobcovi nepreukázal. Žalobca už ďalej nezískaval informácie zo žiadnych iných relevantných zdrojov. Pre naplnenie dikcie § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch pritom nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie

zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyseľnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca neuviedol žiadne relevantné skutočnosti o skúmaní schopnosti žalovaného splácať Úvery a ani súdu žiadne doklady o predmetnom skúmaní nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity žalovaného žalobca nepostupoval. Nezačali ho príjmy, overenie týchto príjmov a ani samotné výdavky žalovaného, a to najmä to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru. Zároveň si žalobca nepreveril údaje o žalovanom z verejne prístupných registrov, u jeho zamestnávateľa alebo zo Sociálnej poisťovne, keďže k tejto skutočnosti žalobca súdu žiadne listiny nepredložil.

O povrchnosti skúmania bonity žalobcom nasvedčuje aj to, že žalovaný pri Úvere uviedol iné údaje, ako pri Úvere II, a to len s odstupom jedného mesiaca, najmä potom s ohľadom na počet vyživovaných detí, výšku príjmu a nájom.

Bolo pritom základnou povinnosťou žalobcu vo vzťahu k bonite žalovaného získať informácie od neho priamo a v jeho súčinnosti, a následne takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa pritom považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spôsob, akým žalobca posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver, nebol podľa názoru súdu spôsobilý objektívne vytvoriť pravdivý obraz o žalovaného finančnej situácii, a teda došlo k hrubému porušeniu základnej povinnosti žalobcu posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver.

Súd napokon preskúmal Zmluvy aj vo vzťahu k zmluvnému úroku a RPMN, pričom dospel k záveru, že v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka, úrok dohodnutý v Zmluve vo výške 27,48 % ročne (RPMN 39,26 %) a v Zmluve II vo výške 24 % ročne (RPMN 26,83 %) je v rozpore s dobrými mravmi a je teda neplatný (za neplatnú považuje len dohodu o výške úrokov z omeškania a nie celé Zmluvy, nakoľko dôvod neplatnosti sa vzťahuje len na časť právneho úkonu, a teda neplatnou je len táto časť). Priemerná RPMN pri úveroch poskytovaných peňažnými ústavmi v rozhodnom čase (deň poskytnutia Úverov) pri obdobných úveroch bola vo výške 12,46 %. Súd je potom toho názoru, že dohoda o úroku vo vyššie uvedenej výške je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, keď tento úrok výrazne presahuje priemerný úrok dojednávany finančnými spoločnosťami pri spotrebiteľských úveroch v rozhodnom období (úroková sadzba je pritom súčasťou RPMN). Úrok z úveru vo výške odporujúcej dobrým mravom, s ktorým zákon spája absolútnu neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nemožno obhajovať ani prípadným princípom zmluvnej slobody. Úrok dohodnutý v tomto prípade je úrokom, ktorý je neprimerane vysoký a je v rozpore s dobrými mravmi, lebo podstatne prevyšuje odplatu požadovanú za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 5 Cdo 26/2011 z 26. apríla 2012, rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 1 Cdo 57/2005 z 1. júla 2010 sp. zn. 1 Cdo - ZSP 35/2010). Hoci maximálna výška úrokov pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka a nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútny neplatný.

V nadväznosti na vyššie uvedené teda súd dospel k záveru, že dohoda o úrokoch inkorporovaná v Zmluve je neplatná a Úvery je tým pádom potrebné považovať za bezúročné.

Pri určovaní konkrétnej výšky Úverov (v zmysle zákonnej fikcie považovania úveru za bezúročný a bez poplatkov) súd považoval za poplatok aj sumu, ktorú žalovaný účtoval žalovanému ako súčasť úverovej istiny. V tomto smere súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 9 Cdo 287/2021 z 30. júna 2022, podľa ktorého „Celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) Zákona o spotrebiteľských úveroch predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru.“

Napokon súd vyhodnotil predčasné zosplatnenie Úverov ako neúčinné, nakoľko v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je zákonným dôsledkom porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou aj to, že žalobca nie je oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

V nadväznosti na vyššie uvedené teda súd dospel k záveru, že Úver je potrebné v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Rovnako je Úver bezúročný aj z dôvodu neplatnosti dohody o výške úrokov. Žalovaný by teda mal za použitia vyššie spomenutej zákonnej fikcie (očistenia Úveru od úrokov a poplatkov) žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého Úveru, t. j. sumu v celkovej výške 300 EUR (súd považoval za poplatok aj sumu 66,26 EUR, ktorú žalovaný účtoval žalovanému ako súčasť úverovej istiny). Žalovaný doposiaľ zaplatil žalobcovi sumu v celkovej výške 130 EUR, a tak jeho dlh voči žalovanému predstavuje sumu v celkovej výške 170 EUR.

Obdobne ako v predchádzajúcom odseku súd dospel k záveru, že Úver II je potrebné v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Rovnako je Úver bezúročný aj z dôvodu neplatnosti dohody o výške úrokov. Žalovaný by teda mal za použitia vyššie spomenutej zákonnej fikcie (očistenia Úveru od úrokov a poplatkov) žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého Úveru, t. j. sumu v celkovej výške 235,90 EUR (súd považoval za poplatok aj sumu 35,40 EUR, ktorú žalovaný účtoval žalovanému ako súčasť úverovej istiny). Žalovaný doposiaľ zaplatil žalobcovi sumu v celkovej výške 145 EUR, a tak jeho dlh voči žalovanému predstavuje sumu v celkovej výške 90,90 EUR.

Z vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval žalobu za sčasti dôvodnú a opodstatnenú a zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 260,90 EUR (dlh z Úveru vo výške 170 EUR + dlh z Úveru II vo výške 90,90 EUR), pričom v prevyšujúcej časti uplatneného žalobného nároku žalobu zamietol.

Z prisúdenej sumy súd priznal žalobcovi aj príslušenstvom v podobe úrokov z omeškania, a to v súlade s § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadením č. 87/1995 Z. z., a to odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, keďže súd vyhodnotil oznámenia o vyhlásení predčasného zosplatnenia úveru ako neúčinné. V prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania bol teda žalobný návrh žalobcu zamietnutý.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a podľa zásady pomerného úspechu v spore. Úspech žalobcu predstavoval 40 % a jeho neúspech 60 %, a preto by mal žalovaný vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 % (rozdiel medzi pomerom úspechu a neúspechu). Nakoľko však žalovanému žiadne trovy nevznikli, tak mu ich súd ani nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané a treba ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu tohto rozsudku je možné vykonať podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.